

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om köpeskillingsregister och köpeskillingsstatistik
över fastigheter**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition förelås att lagen om köpeskillingsregister och köpeskillingsstatistik över fastigheter ändras. Enligt förslaget skall lantmäteriverket betala avgift till de statliga myndigheterna samt kommunerna för de uppgifter det behöver för förande av köpeskillings-

register. För utdrag ur köpeskillingsregistret och andra prestationer i anslutning till registret skall uppbäras avgift enligt vad som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1995.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt lagen om köpeskillingsregister och köpeskillingsstatistik över fastigheter (552/80) ankommer det på lantmäteriverket att föra köpeskillingsregister och offentliggöra köpeskillingsstatistik som grundar sig på uppgifterna i registret. Ändamålet med köpeskillingsregistret och köpeskillingsstatistiken är att tjäna fastighetsvärderingen vid inlösningsförrättningar, planeringen av markanvändningen, beskattningen och kreditgivningen samt andra värderings- och undersökningsuppdrag. I köpeskillingsregistret införs sådana uppgifter om föremålet för överlåtelsen, köpeskillingen eller annat vederlag och härpå verkande faktorer samt om överlåtelsen och förvärvaren, som behövs för att registret skall fylla sitt ändamål.

Uppgifterna för köpeskillingsregistret fås för närvarande huvudsakligen på basis av offentliga köpvittnens och landsbygdsnäringsdistriktens skyldighet att lämna meddelande om fastighetsköp.

Statliga myndigheter och kommuner skall dessutom på begäran lämna sådana uppgifter som behövs för registerföringen. Enligt gällande stadganden skall uppgifterna lämnas avgiftsfritt.

För att stadgandena om avgifter för olika prestationer skall bli enhetliga bör de statliga myndigheternas och kommunernas ovan nämnda skyldighet att avgiftsfritt lämna uppgifter till den som för köpeskillingsregistret slopas. Dessutom skall avgiftsstadgandena i fråga om utdrag ur köpeskillingsregistret och andra prestationer i anslutning till registret ses över i överensstämmelse med den nya lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92), nedan avgiftslagen.

Köpeskillingsregistret är ett av de mest grundläggande dataregistren i samhället. Därför föreslås, med avvikelse från lagen om grunderna för avgifter till staten att kostnaderna för förandet av köpeskillingsregistret inte till fullt belopp skall inkluderas i avgifterna för prestationerna i fråga om registret.

På grund av ändringar i annan lagstiftning föreslås dessutom att i lagen företas vissa mindre tekniska ändringar som gäller lantbruksmyndigheternas anmälningsskyldighet.

2. Propositionens verkningar

Lantmäteriverkets årliga utgifter för de avgifter verket enligt förslaget skall betala för

uppgifter som det med stöd av 4 § 2 mom. begär av statliga myndigheter och kommuner, beräknas uppgå till 900 000 mk. Kommunerna däremot kommer varje år att betala 20 000 mk mera än för närvarande för uppgifter ur köpeskillingsregistret. Lantmäteriverkets merkostnader med anledning av förslaget kommer således att uppgå till 880 000 mk per år.

3. Beredningen av propositionen

Lagförslaget har beretts vid lantmäteriverket. Lantmäteriverkets direktion har behandlat ärendet och för sin del understött förslaget. Den fortsatta beredningen av lagförslaget har skett vid jord- och skogsbruksministeriet som tjänsteuppdrag.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 §. Genom 1991 års lag om lantmäteriverket (869/91) upphävdes den tidigare lagen om lantmåteriförvaltningen (34/72). I överensstämmelse med detta föreslås att det i 3 mom. företas en teknisk ändring, varvid ordet lantmåteriförvaltningen ersätts med ordet lantmäteriverket. Det skall sålunda ankomma på lantmäteriverket att föra köpeskillingsregister och offentliggöra köpeskillingsstatistik.

4 §. Enligt 1 mom. har de offentliga köpvittnena och lantbruksdistriktens lantbruksbyråer samt jordbruksstyrelsen en anmälningsskyldighet, om vilken stadgas genom förordning. För närvarande erhålls uppgifterna i köpeskillingsregistret vanligen via de offentliga köpvittnenas och landsbygdsnäringsdistriktens meddelanden om fastighetsköp. Om köpvittnets anmälningsskyldighet stadgas i köpvittnesförordningen (1080/79).

Den tidigare lagen om gårdsbruksenheter (188/77) har ersatts och upphävts genom 1990 års landsbygdsnäringslag (1295/90). Om skyldigheten att meddela om köp av fast egendom enligt landsbygdsnäringslagen stadgas i landsbygdsnäringsförordningen (248/91). Genom lagen om landsbygdsnäringsförvaltningen (1199/92) ändrades lantbruksförvaltningens organisation så att lantbruksbyråerna i lantbruksdistrikten ersattes med landsbygdsnäringsdistrikt samtidigt som jordbruksstyrelsen drogs in. Med anledning av dessa ändringar föreslås att 1 mom. ses över i överensstämmelse med ovan nämnda stadganden så att om skyldighet för landsbygdsnäringsdistrikten att

meddela om köp i enlighet med landsbygdsnäringslagen skall stadgas genom förordning. Ändringen är av teknisk natur.

Enligt 2 mom. skall statliga myndigheter och kommuner därtill på begäran lämna den som för köpeskillingsregistret sådana uppgifter som behövs för förandet av registret. Uppgifterna skall enligt momentet lämnas utan ersättning.

Den som för köpeskillingsregistret måste begära att vissa uppgifter kontrolleras och kompletteras hos statliga myndigheter och i synnerhet hos kommuner med stadsplan. I avgiftslagen är utgångspunkten att statliga myndigheter vanligen skall uppbära avgifter för sina prestationer också hos andra statliga myndigheter. I överensstämmelse med denna huvudprincip bör lantmäteriverket betala avgift för uppgifter det begär av statliga myndigheter och kommuner för förandet av köpeskillingsregistret. Avgiften för uppgifterna skall uppbäras i enlighet med det beslut som gäller avgifterna för ifrågavarande statliga myndighets eller kommuns prestationer. Därför föreslås att stadgandet i 2 mom. enligt vilket uppgifterna skall lämnas utan ersättning stryks.

5 §. Enligt 2 mom. ankommer det på lantmäteristytelsen att utarbeta och offentliggöra köpeskillingsstatistik. Vid ingången av 1994 trädde en lag om ändring av lagen om lantmäteriverket (1630/93) i kraft. Genom lagen omorganiserades lantmäteriverkets funktioner och indrogs lantmäteristytelsen. Med anknytning till detta föreslås att 2 mom. ändras så att det skall vara lantmäteriverkets uppgift att utarbeta och publicera köpeskillingsstatistik. Det är fråga om en teknisk ändring.

Enligt 3 mom. stadgas genom förordning om avgifter för utdrag och andra uppgifter ur

köpeskillingsregistret med iakttagande av vad som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (980/73). Avgiften för kommuner fastställs dock så att den motsvarar de direkta kostnaderna för lämnandet av uppgifterna.

Stadgandena om avgifterna för de statliga myndigheternas prestationer har reviderats genom avgiftslagen. I lagen stadgas bl.a. om de allmänna grunderna för när prestationer skall vara avgiftsbelagda och för avgifternas storlek samt om befogenheten att besluta om avgifter. Stadgandena om avgifter för utdrag ur köpeskillingsregistret och andra prestationer i samband med köpeskillingsregistret skall ändras i överensstämmelse med den nya lagen om grunderna för avgifter till staten. Det föreslås därför att momentet kompletteras med ett hänvisningsstadgande om att avgiftslagen skall tillämpas på avgifterna för prestationerna i fråga, med de inskränkningar som avses nedan.

Eftersom kommunerna enligt avgiftslagen skall betala samma avgift som alla andra, föreslås att det särskilda stadgandet om avgifter för kommunerna skall slopas. Enligt avgiftslagen beslutar ifrågavarande ministerium eller myndighet om avgifterna. I överensstämmelse med detta föreslås att det stadgande i momentet slopas, enligt vilket genom förordning stadgas om avgifterna för prestationerna.

Så som i den allmänna motiveringen konstaterades skall samhället delvis svara för kostnaderna för förandet av köpeskillingsregistret. Köpeskillingsregistret är ett grundläggande dataregister för olika funktioner i samhället. Som den största användaren av köpeskillingsregisteruppgifterna behöver lantmäteriverket upp-

gifter ur köpeskillingsregistret i synnerhet för värdering vid inlösningsförrättningar samt vid vägförrättningar som gäller allmänna vägar. Uppgifter lämnas fortlöpande bl.a. för upprätthållande av befolkningsdatasystemet och för beskattningen samt till åtkomstregistret, som inom fastighetsdatasystemet är ett basregister som kompletterar lagfarts- och inteckningsregistren. Dessutom behövs uppgifterna också för andra uppdrag än de som utförs av myndigheterna. I dessa fall är det motiverat att åtminstone inte alla de kostnader som hänför sig till det datamaterial som behövs för förandet av köpeskillingsregistret inkluderas i avgiften för uppgifterna. När storleken på den avgift som skall uppbäras för utdrag och andra prestationer som gäller köpeskillingsregistret bestäms, bör således köpeskillingsregistrets underhållskostnader kunna beaktas endast den andel som motsvarar prestationenes genomsnittliga andel av köpeskillingsregistrets totala användning. När avgifterna för offentligrettsliga prestationer bestäms, skall endast hälften av ovan nämnda underhållskostnader beaktas. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom., i vilket stadgas om detta.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1995.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om köpeskillingsregister och köpeskillingsstatistik över fastigheter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 18 juli 1980 om köpeskillingsregister och köpeskillingsstatistik över fastigheter (552/80) 1 § 3 mom., 4 § och 5 § 2 och 3 mom. samt fogas till 5 § ett nytt 4 mom. som följer:

1 §

På lantmäteriverket ankommer att föra köpeskillingsregister och publicera köpeskillingsstatistik.

4 §

Om skyldighet för ett offentligt köpvittne att meddela den som för köpeskillingsregister fastighetsköp som köpvittnet har bestyrkt samt om skyldighet för landsbygdsnäringsdistrikten

att meddela den som för köpeskillingsregister köp av fast egendom enligt landsbygdsnäringslagen (1295/90) stadgas genom förordning.

Statliga myndigheter och kommuner skall dessutom på begäran lämna den som för köpeskillingsregistret sådana uppgifter som avses i 3 §.

5 §

Lantmäteriverket skall på bestämda tider utarbeta och publicera sådan på registret grundad köpeskillingsstatistik som behövs enligt verket.

För utdrag ur köpeskillingsregistret och andra prestationer i anslutning till köpeskil-

lingsregistret uppbärs avgift i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

När storleken på de avgifter som skall uppbäras för utdrag och andra prestationer som gäller köpeskillingsregistret bestäms, beaktas av köpeskillingsregistrets underhållskostnader den andel som motsvarar prestationens genomsnittliga andel av köpeskillingsregistrets totala användning. När avgifterna för offentligrättsliga prestationer bestäms, beaktas endast hälften av ovan nämnda underhållskostnader.

Denna lag träder i kraft den

199 .

Helsingfors den 2 september 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Mikko Pesälä*

Lag

om ändring av lagen om köpeskillingsregister och köpeskillingsstatistik över fastigheter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 18 juli 1980 om köpeskillingsregister och köpeskillingsstatistik över fastigheter (552/80) 1 § 3 mom., 4 § och 5 § 2 och 3 mom. samt fogas till 5 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

På lantmäteriförvaltningen ankommer att föra köpeskillingsregister och offentliggöra köpeskillingsstatistik.

På lantmäteriverket ankommer att föra köpeskillingsregister och publicera köpeskillingsstatistik.

4 §

Angående skyldighet för offentligt köpvittne att till den som för köpeskillingsregister sända meddelande om fastighetsköp, som köpvittnet har bestyrkt, samt *angående* skyldighet för lantbruksdistrikts lantbruksbyrå och för jordbruksstyrelsen att sända meddelande om fastighetsköp, som avses i 43 och 44 §§ lagen om gårdbruksenheter (188/77), stadgas genom förordning.

Statliga myndigheter och kommuner skall därtill på begäran lämna den som för köpeskillingsregistret sådana uppgifter som avses i 3 §. *Uppgifterna skall lämnas utan ersättning.*

4 §

Om skyldighet för ett offentligt köpvittne att meddela den som för köpeskillingsregister fastighetsköp som köpvittnet har bestyrkt samt *om skyldighet för landsbygdsnäringsdistrikten att meddela den som för köpeskillingsregister köp av fast egendom enligt landsbygdsnäringslagen (1295/90) stadgas genom förordning.*

Statliga myndigheter och kommuner skall dessutom på begäran lämna den som för köpeskillingsregistret sådana uppgifter som avses i 3 §.

5 §

På lantmäteristyrelsen ankommer att på bestämda tider utarbeta och offentliggöra sådan på registret grundad köpeskillingsstatistik, som den finner erforderlig.

Angående avgifter för utdrag och andra uppgifter ur köpeskillingsregistret stadgas genom förordning med iakttagande av vad i lagen om grunderna för avgifter till staten (980/73) är stadgat. *Avgiften för kommun fastställs dock så, att den motsvarar de direkta kostnaderna för lämnandet av uppgifterna.*

Lantmäteriverket skall på bestämda tider utarbeta och publicera sådan på registret grundad köpeskillingsstatistik som behövs enligt verket.

För utdrag ur köpeskillingsregistret och andra prestationer i anslutning till köpeskillingsregistret uppbärs avgift i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

När storleken på de avgifter som skall uppbäras för utdrag och andra prestationer som gäller köpeskillingsregistret bestäms, beaktas av köpeskillingsregistrets underhållskostnader den andel som motsvarar prestationens genomsnittliga andel av köpeskillingsregistrets totala användning. När avgifterna för offentlighetsliga prestationer bestäms, beaktas endast hälften av ovan nämnda underhållskostnader.

